

Sygn. akt II UK 126/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku A. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
Oddziałowi w Wałbrzychu
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 października 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt III AUa 2162/13,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek pełnomocnika wnioskodawcy z urzędu
radcy prawnego J.P. - Kancelaria w J. o przyznanie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 marca 2014 r., III AUa 2162/13, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację wnioskodawcy A.K. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Jeleniej Górze z dnia 2 lutego 2012 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Wałbrzychu o rentę z tytułu niezdolności do pracy, wobec stwierdzenia niespełnienia przez wnioskodawcę przesłanek określonych w art. 57 i 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.). W ocenie Sądu wnioskodawca nie wykazał

wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o dochodzone świadczenie.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 61 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i uznanie, że pojęcie użyte w tym przepisie „jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy” jest tożsame ze stwierdzeniem tej niezdolności przez organ rentowy oraz naruszenie przepisów postępowania – art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku i ograniczenie się do przytoczenia treści przepisów bez podania w jaki sposób są one rozumiane przez Sąd drugiej instancji, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono występowaniem zagadnienia prawnego – „czy decyzja organu rentowego wskazująca na datę od której ta niezdolność powstaje ma charakter konstytutywny i Sąd orzekający jest związany datami w decyzji określonymi, czy czas powstania ponownej niezdolności może zostać określony na podstawie całości zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie w sposób odmienny od ustaleń organu rentowego”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc

cechujące się nowością, którego rozstrzygnięcie nadto może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Tymczasem wskazany w uzasadnieniu skargi kasacyjnej „problem prawny” w istocie zmierza do odmiennej niż uczyniły to Sądy orzekające w sprawie, wykładni przepisów (art. 61 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) jak i oceny stanu faktycznego sprawy, zmierzając do odmiennego rozstrzygnięcia.

Za wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2006 r., I UK 170/05, (OSNP 2007 nr 1-2, poz. 30), trzeba powtórzyć, że art. 61 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma zastosowanie, gdy niezdolność do pracy powstaje w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty. Prawo do renty (jej przywrócenia) powstaje w dniu zaistnienia ponownej niezdolności do pracy (art. 100 tej ustawy). Ponadto przywrócenie prawa do renty następuje *ex lege* w razie ponownego powstania niezdolności ubezpieczonego do pracy w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa przysługującego mu uprzednio, jeżeli prawo to ustało

wskutek ustąpienia niezdolności do pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 listopada 2001 r., II UKN 565/00, OSNP 2003 nr 14, poz. 340; z dnia 20 lutego 2006 r.). Zważyć również należy, że sam moment ustalania przywrócenia prawa do renty nie jest istotny w tym sensie, że może do niego dojść także po upływie 18 miesięcy od ustania prawa do renty. Ważne jest tu tylko, by ponowna niezdolność do pracy powstała w ciągu 18 miesięcy od ustania tego prawa. W okolicznościach niniejszej sprawy Sądy obu instancji ustaliły, że okres powstania ponownej niezdolności do pracy wnioskodawcy po jej ustaniu, niezależnie czy liczony od dnia 5 lutego 2010 r. (orzeczenie lekarza orzecznika ZUS), czy też od dnia 17 lutego 2011 r. (data złożenia wniosku), wypada po upływie 18 miesięcy od jej ustania.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek ustanowionego dla ubezpieczonego pełnomocnika z urzędu o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, nie zawierający oświadczenia, że żądane koszty nie zostały zapłacone przez stronę w całości lub w części, Sąd Najwyższy oddalił, jako nieuzasadniony (§ 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).